

воєнного стану, наприклад, у формі незаконного пошкодження, знищення міського електротранспорту, яке вчинено під час відсутності енергопостачання та освітлення в місті, внаслідок ворожого обстрілу, має своїм додатковим факультативним об'єктом суспільні відносини у сфері національної безпеки України. У зв'язку з цим, необхідно вказати про те, що правовий режим воєнного стану є одним із інститутів у межах підгалузі державного управління в сфері національної безпеки України.

Список бібліографічних посилань

1. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 року № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення: 16.03.2024 р.).
2. Про міський електричний транспорт: Закон України від 29 червня 2004 року № 1914-IV. Відомості Верховної Ради України, 2004, № 51, ст.548.

УДК 343.3/344

Олександра Володимирівна ІСАЄВА,

курсантка 3 курсу факультету № 1

Харківського національного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Кирило Олександрович ЧЕРЕВКО,

кандидат юридичних наук, доцент,

професор кафедри кримінального права

і кримінології факультету № 1

Харківського національного університету внутрішніх справ;

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3384-8388>

ЩОДО ПИТАННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ ТВАРИН ЗА КРИМІНАЛЬНИМ КОДЕКСОМ УКРАЇНИ

Згідно з Українським законодавством, тварини не є суб'єктами права (як люди), вони прирівняні до речей, проте з особливим статусом – це живі істоти, які здатні відчувати біль і перебувають під особливим захистом [1].

Україна має розвинену систему законодавства щодо захисту прав тварин. Основний закон, який регулює цю сферу – це Закон України «Про захист тварин від жорстокого поводження» від 21.02.2006 року. Цей закон встановлює правила щодо утримання,

використання та обходження з тваринами з урахуванням їхнього фізіологічного та психологічного стану. Також регулюється дане питання, такими законами: Закон України «Про тваринний світ» від 13 грудня 2001 року; Закон України «Про ветеринарну медицину» від 25 червня 1992 року; Кодекс України про адміністративні правопорушення (стаття 89) та Кримінальний кодекс України (стаття 299). У міжнародних джерелах: Європейська конвенція про захист домашніх тварин, ратифікована Законом України № 578-VII від 18 вересня 2013 року; Європейська конвенція про захист хребетних тварин, що використовуються для дослідних та інших наукових цілей, від 18 березня 1986 року; Всесвітня декларація прав тварин від 15 жовтня 1978 року.

Отже, що таке жорстоке поводження з тваринами – це знущання над тваринами, у тому числі безпритульними, що спричинило мучення, завдало їм фізичного страждання, тілесні ушкодження, каліцтво або призвело до загибелі, нацьковування тварин одна на одну та на інших тварин, вчинене з хуліганських чи корисливих мотивів, залишення домашніх та сільськогосподарських тварин напризволяще, у тому числі порушення правил утримання тварин [2].

У КК України ст. 299 надано чіткі визначення жорстокого поводження з тваринами а також відповідні покарання:

1. Жорстоке поводження з тваринами, що належать до хребетних, у тому числі з безпритульними тваринами, порушення правил транспортування тварин, якщо такі дії призвели до тілесних ушкоджень, каліцтва чи загибелі тварини, нацьковування тварин одна на одну, вчинене з хуліганських чи корисливих мотивів, а також пропаганда, публічні заклики до вчинення дій, що мають ознаки жорстокого поводження з тваринами, поширення матеріалів із закликами до вчинення таких дій - караються обмеженням волі на строк від одного до трьох років або позбавленням волі на строк від двох до трьох років з конфіскацією тварини.

2. Ті самі дії, вчинені у присутності малолітнього чи неповнолітнього, - караються позбавленням волі на строк від трьох до п'яти років з конфіскацією тварини.

3. Дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, вчинені з особливою жорстокістю або щодо двох і більше тварин, або повторно, або групою осіб, або вчинені активним способом, або насильницькі дії щодо тварини, спрямовані на задоволення статевої пристрасті, - караються позбавленням волі на строк від п'яти до восьми років з конфіскацією тварини.

4. Дії, передбачені частинами першою, другою або третьою цієї статті, вчинені з метою створення зображень, творів, кіно-, відео-, аудіопродукції, або збут чи поширення зображень, творів, кіно-, відео-, аудіопродукції, що пропагують жорстоке поводження з тваринами, - караються позбавленням волі на строк від п'яти до восьми років з конфіскацією тварини [3].

Також, злочини проти тварин можуть бути передбачені і іншими статтями КК України, наприклад, за звіроловство ст. 248, бийство ст. 252 або торгівлю тваринами ст. 249.

Підбиваючи підсумки можна зазначити що звичайне прив'язування собак до дерев та стовбців, може бути розцінене, як жорстоке поводження з тваринами або знущання над ними, такі дії можуть призвести до тяжких травм або страждань для тварини, і вони несуть певну відповідальність перед законом.

Список бібліографічних посилань

1. Українська правда. Життя. Бити, отруювати, калічити заборонено: що змінюються у сфері захисту тварин вже у листопаді цього року. *Українська правда. Життя*. URL: <http://surl.li/sctjy> (дата звернення: 29.03.2024).

2. Головне управління Держпродспоживслужби в Дніпропетровській області - На захисті прав тварин. *Головна | Головне управління Держпродспоживслужби в Дніпропетровській області*. URL: <https://dp.dpss.gov.ua/news/na-zahisti-prav-tvarin> (дата звернення: 31.03.2024).

3. Кримінальний кодекс України. *Офіційний вебпортал парламенту України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#n2063> (дата звернення: 01.04.2024).